

Taidemuseon palveluverkkoselvitys

- Vertaillaan museon toimintaa samankokoisten kaupunkien taidemuseoihin, koska virallisista vertailukaupungeista Kotkassa, Raahessa, Iisalmessa ja Lohjalla ei ole taidemuseotoimintaa. Antti Mäkinen on vertaillut Kainuun Museon ja taidemuseon yhteisiä tilastotietoja.
- Vertailukaupungeiksi on valittu Kajaani mukaan lukien **10 kaupunkia, jotka ovat samaa suuruusluokkaa** (20 000 – 50 000 asukasta) ja joissa toimii taidemuseo: Mikkelin taidemuseo, Kokkolassa K.H. Renlundin museo, Hyvinkään taidemuseo (museokeskus Taika), Järvenpään taidemuseo, Rauman taidemuseo, Riihimäen taidemuseo, Imatran taidemuseo, Tornio: Aineen taidemuseo, Kemin taidemuseo
- Osassa näistä ei ole saatavilla kaikkea tietoa pelkästään taidemuseon osalta, vaan museotilastoon on ilmoitettu kaupungin kaikkien museoiden tiedot varsinkin talouden osalta, vaikka taidemuseot toimivatkin itsenäisesti.
- Mahdolliset museotoimen yhteiset tilastoluvut on merkitty taulukkoon merkinnällä * (yhteistilasto)
- **Talouden lisäksi on vertailtu aukioloa ja yleisötyötä**, koska yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa, työpajat, opastukset ja yleisötapahtumat kävijöineen ovat olennainen osa toimintaamme ja sen tilastointia.

Taidemuseoiden vertailua 1: kävijämäärät, henkilöstö ja näyttelyt

Kaupunki	Väkiluku	Kävijämäärä	Vaihtuvat näyttelyt	Kiinteistömenot	Henkilöstömenot	Htv:t
Mikkeli	51 980	8342	3	416 734*	474 716*	9,9*
Kokkola	48 006	10 685	8	135 600	789 516*	16,6*
Hyvinkää	46 789	16 874*	3*	471 468*	383 926*	8,5*
Järvenpää	45 630	14 259	4	364 858	377 884	8,2
Rauma	38 667	9529	7	251 240	272 639	6
Kajaani	36 297	11 208	4	91 007	315 986	6,9
Riihimäki	28 375	13 491	6	376 760*	363 113*	4,6
Imatra	25 234	9003	12	149 888*	170 203*	-
Tornio	21 227	359	-	129 411	345 084	7,5
Kemi	19 499	16 814	9*	381 066*	329 162*	8*

- K.H. Renlundin museo Kokkolassa on yhdistelmä museo, mutta kävijä- ja yleisötyötilastot ovat taidenäyttelyistä ja niille tarkoitetuista tiloista.

Taidemuseoiden vertailua 2: talous

Kaupunki	Väkiluku	Kaikki menot	Valtionosuus	Omat tulot	Kulu / nettokulu asukas	
Mikkeli	51 980	1 332 307*	359 104*	93 521*	25,63*	18,7
Kokkola	48 006	1 324 973*	448 821*	11 149*	27,60*	18,25
Hyvinkää	46 789	1 029 898*	219 738*	40 826*	22,08*	17,37
Järvenpää	45 630	991 828	96 685	135 937	21,7	19,61
Rauma	38 667	595 581	351 581*	40 287	15,40	10,8
Kajaani	36 297	538 987	140 633	24 677	14,8	10,9
Riihimäki	28 375	866 633*	175 791*	-	30,5*	24,34
Imatra	25 234	382 411	73 246	550	15,54	12,25
Tornio	21 227	565 423	175 791	22 988	26,60	18,35
Kemi	19 499	837 664*	263 290*	15 807*	42,95*	29,4

Taidemuseoiden vertailua 3: yleisötyö

Kaupunki	Väkiluku	Päiväkoti- koulu- opiskelijakävijät	Työpajat	Työpajoihin osallistuneet	Yleisö- tapahtumat	Opastukset	Opastuksiin osallistuneet
Mikkeli	51 980	3363*	70*	1505*	525*	435*	7425*
Kokkola	48 006	1606	4	77	164	156	1823
Hyvinkää	46 789	2478*	26*	215*	234*	181*	2697*
Järvenpää	45 630	2727	25	234	574	480	7248
Rauma	38 667	1277	14	127	325*	76	1143
Kajaani	36 297	1819	50	884	216	147	2016
Riihimäki	28 375	1934*	-	-	-	-	1483*
Imatra	25 234	277	14	277	48	16	301
Tornio*	21 227	-	363	4671	777	363	4902
Kemi	19 499	-	28*	412*	356*	312*	1422*

- Aineen taidemuseo oli suljettuna vertailuvuoden 2022, mutta museo jalkautui mm. kouluille ja päiväkoteihin tekemään taidekasvatustyötä, siksi yleisötyön tilastoluvut ovat erityisen suuret.

Taidemuseoiden vertailua 4: aukiolo

Kaupunki	Väkiluku	Aukiolo-päivät/v	Aukiolo-tunnit/v	Aukiolotunnit viikonloppuna	Pääsymaksu (aikuisen)		
Mikkeli	51 980	240	1675	La-su yht. 14	18* (yhteislippu)		
Kokkola	48 006	298	1590	La-su yht. 12	-		
Hyvinkää	46 789	251	1500	La-su yht. 14	7		
Järvenpää	45 630	214	1754	La-su yht. 14	10		
Rauma	38 667	240	1367	La-su yht. 10	6		
Kajaani	36 297	243	1608	Su 7	-		
Riihimäki	28 375	263	1711	La-su yht. 14	8		
Imatra	25 234	198	1662	- *	-		
Tornio	21 227	5	141	La-su yht. 8	5		
Kemi	19 499	270	1798	La 5*	-		

*Imatran ja Kemin taidemuseot toimivat kirjasto/kulttuuritalossa, joka suljettu sunnuntaina

Kajaanin taidemuseo vs. verrokkit

Yhteenveto:

- Toiminta on **keskimääräistä taloudellisempaa: nettokulu/asukas on 10,9 €** (kun museon saama htv-valtionosuus vähennetty menoista)
- Kävijämäärä on verrokkikuntien keskitasoa korkeampi
- Henkilötyövuodet ovat verrokkikuntien keskitasoa
- Valtionosuuksien määrä suhteessa henkilötyövuosiin on keskivertotasoa
- Yleisötyön tilastoluvut ovat pääosin keskitasoa paremmat
- **Aukiolotunnit viikonloppuna ovat vertailumuseoita huomattavasti alhaisemmat** (paitsi kahden kirjastotalossa toimivan museon). **Suurin osa vertailumuseoista on avoinna la ja su 10-14 tuntia.**

Taidemuseon tehtävä ja toiminta-ajatus

- esittelee, tutkii ja tallentaa taidetta ja visuaalista kulttuuria laaja-alaisesti erilaisille yleisöilleen sekä lisää kulttuurin ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta taidekasvatuksen avulla
- huolehtii **kolmesta kokoelmasta**: taidemuseon kokoelma, kaupungin julkisten tilojen kokoelma ja Riitta Uusitalon sarjakuvakokoelma
- vuodesta 2023 alkaen kaupungin **prosenttiperiaatteen asiantuntija** yhteistyössä ympäristöteknisen toimialan kanssa
- palvelu perustuu **museolakiin** ja pyrkimyksenä on, että kaikilla on mahdollisuus osallistua ja saada elämyksiä
- toiminnan **perusarvoina ovat yhteisöllisyys ja laadukas yleisötyö**: monenlaisia yleisöjä palvellaan hyvin
- tuo kaupunkiin tutkitusti matkailijoita, kuvataiteen ystäviä ja taideturisteja eli **tuloja yrityksille**
- mielenkiintoiset näyttelyt lisäävät kaupungin **positiivista imagoa** - osana kaupunkistrategian kulttuurin lumovoimaa
- museo toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin muiden kulttuurilaitosten ja vapaan taidekentän kanssa
- **säännöllisesti tapahtumia**, työpajoja, esityksiä, opastuksia, luentoja, koulujen ja päiväkotien taidekasvatusta

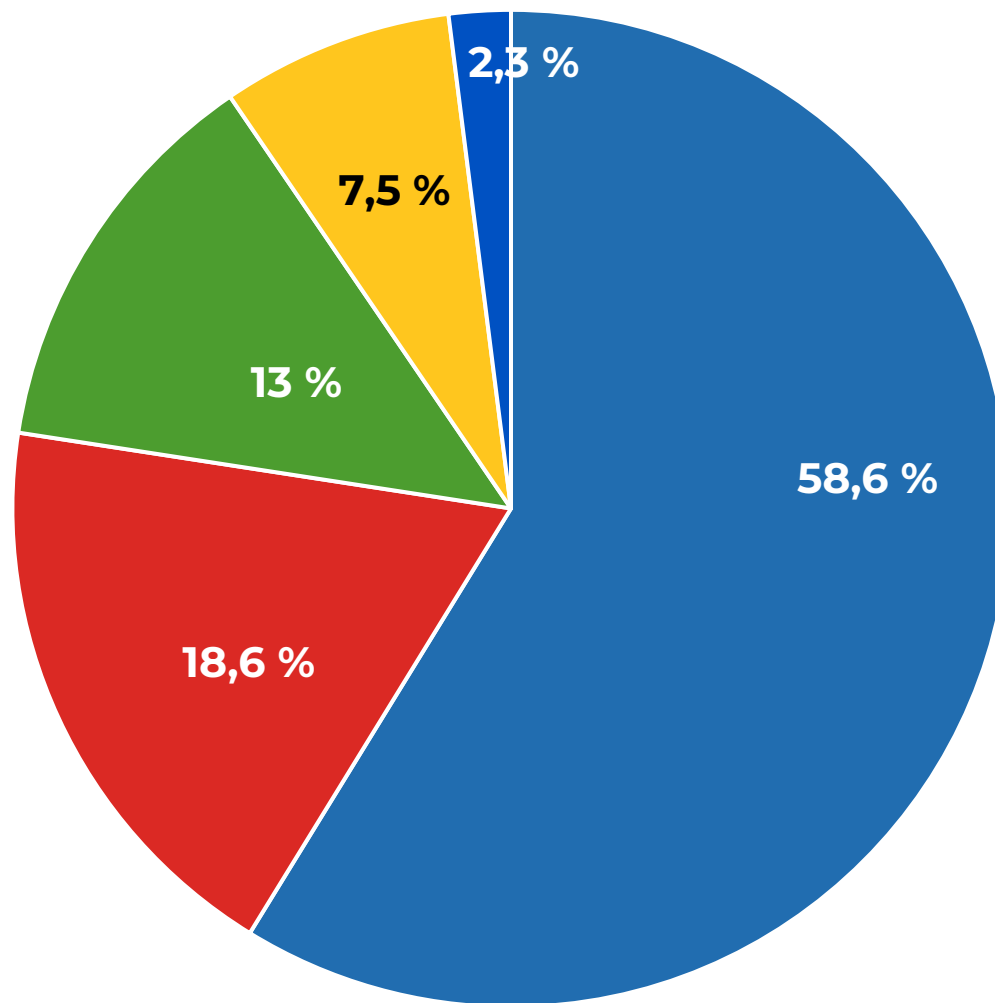
Yleistä taidemuseon taloudesta ja säästösuunnitelma

- Museon talousarviosta suurin osa koostuu **henkilöstökuluista ja sisäisistä vuokrista (lähes 80 %)**
- Osuus sivistystoimialan taloudesta on **0,7 %**
- OKM:n myöntämä **valtionosuus palkkoihin ei näy museoiden talousarvioissa**, vaan menee kaupungin kassaan
- Taidemuseon säästösuunnitelmana on **tulojen lisääminen pääsylippujen palauttamisen avulla**
- Jos pääsylipun hinta olisi 5 €, tuloja kertyisi arviolta **15.000-20.000** vuodessa, kun otetaan huomioon 50 % alennettu pääsymaksu (eläkeläiset, työttömät, opiskelijat) sekä alle 18-vuotiaiden vapaa pääsy ja museokortin vaikutus.
- Tämä edellyttää korkeatasoisen näyttelyohjelmiston säilyttämistä (3-4 näyttelyä/vuosi) ja museon hyvää aukioloa viikonloppuisin ja keskiviikkoiltoina, jolloin työssäkäyvät aikuiset vierailevat.
- On myös ehdotettu sunnuntaiaukiolon vaihtamista lauantaille, mutta tästä syntyvä säästö mahdollisesti kumoutuisi pääsylipputulosten menetyksenä. Vertailutietoja aukioloajoista on palveluverkkoselvityksen taulukoissa.

Toimintakulut 2023

- Tilikauden **tulos 2023 oli 484 824 € ja toimintakulut 517 957 €**
- **Omat toimintatuotot olivat 50 153 €**
- Henkilöstökulut (303 506) 58,6 %, kaikki vuokratulot, sis. leasing (96 564) 18,6 %, palvelujen ostot (67 126) 13 %, aineet, tarvikkeet, tavarat (38 877) 7,5 %, muut menot (11 884) 2,3 %
- Palvelujen ostoihin sisältyvät mm. asiantuntijapalvelut, vakuutukset, kaupungin ICT-palvelut, kuljetukset, puhtaanapito ja markkinointi (2,5 %)
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat sis. mm. näyttelyjen rakennus- ja pakkausmateriaalit, kalusteet, toimistotarvikkeet, kirjallisuus
- Muut menot mm. Kuvasto-korvaukset, taiteilijapalkkiot, museoliiton jäsenmaksu
- Omia tuloja valtionosuuden lisäksi: OKM:n ja Museoviraston avustukset (mm. taiteilijapalkkiot), SKR:n rahoittamat Taidetestaajien käynnit, museokaupan ja erikoisopastusten maksutuotot

Taidemuseon talous 2023

■ palkat ■ vuokrat ■ palvelut ■ materiaali ■ muu

Talouden toteutuma 2023

1/1/2023 - 31/12/2023

2021

2022

2023

2024

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Tilit ja tositteet

29143011 Taidemuseo — käyttösuunnitelma (porautuminen tileille ja tositteille, kum. €)

Tilihierarkia	Toteuma_kum	MKS koko vuosi	Jäljellä MKS	Tot_vs_MKS_kum	Tot.-% MKS	TP_ed vuosi
Toimintatuotot	50 153	20 727	-29 426	29 426	242,0%	47 415
Myyntituotot	15 519	7 500	-8 019	8 019	206,9%	14 438
Tuet ja avustukset	34 634	13 227	-21 407	21 407	261,8%	32 977
Toimintakulut	-517 957	-535 657	-17 700	17 700	96,7%	-538 987
Henkilöstökulut	-303 506	-327 229	-23 723	23 723	92,8%	-315 986
Palvelujen ostot	-67 126	-73 135	-6 009	6 009	91,8%	-93 129
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 877	-26 500	12 377	-12 377	146,7%	-24 537
Muut toimintakulut	-108 448	-108 793	-345	345	99,7%	-105 334
Toimintakate	-467 804	-514 930	-47 125	47 125	90,8%	-491 572
Vuosikate	-467 804	-514 930	-47 125	47 125	90,8%	-491 572
Poistot ja arvonalentumiset	-17 019	-17 020	0	0	100,0%	-17 020
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 019	-17 020	0	0	100,0%	-17 020
Tilikauden tulos	-484 824	-531 949	-47 125	47 125	91,1%	-508 592
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-484 824	-531 949	-47 125	47 125	91,1%	-508 592

Taidemuseon tilat

- Museo toimii entisessä poliisitalossa kaupungin ydinkeskustassa.
- Tilat on **remontoitu saavutettaviksi vuonna 2018** (hissi, esteetön sisäänpääsy, inva-WC).
- Museon alakerrassa toimii **uudistettu museokauppa ja infopiste**.
- Yhteispinta-ala 715 m², näyttelytilat 351 m², toimistot 73 m², varastot ja lastaus 134 m², muu 157 m² (pinta-
alassa ja vuokrassa on mukana kellarikerroksen sähkökaapeille varattu tila)
- **Kokoelmasäilytystilat** sijaitsevat kaupungin kiinteistössä, jotka **remontoitiin olosuhteiltaan sopiviksi vuonna 2019**. Pinta-ala 265 m²
- **Tilavuokrat yhteensä 90.804 €**
- Museo on luopunut raatihuoneen toimisto- ja kokoustiloistaan vuonna 2005, säästösyistä.

Taidemuseon henkilökunta

- taidemuseo saa henkilötyövuosiin ja valtakunnalliseen yksikköhintaan perustuviin laskennallisiin kustannuksiin **37 % valtionosuutta** (4,8 htv)
- vuonna 2024 summa on **151 086 euroa**, mikä ei kuitenkaan näy taidemuseon talousarviossa
- **henkilöstömenot v. 2022 olivat 175.353 €**
- edellytys valtionosuudelle on, että museossa työskentelee **kaksi museoalan ammattilaista** (johtaja ja intendentti)
- taidemuseossa työskentelee **kuusi vakituista** eri alojen ammattilaista ja yksi muu henkilö:
- museonjohtaja, intendentti, museoassistentti, museomestari, museopalveluvastaava, museosihteeri, opas-valvoja
- Kainuun Museon laskentasihteeri tekee työtä myös taidemuseolle ja taidemuseon museosihteeri työskentelee 1 vrk/vko Kainuun Museossa. Myös muu henkilökunta tekee tarvittaessa asiantuntijayhteistyötä (mm. konservaattori, museomestarit)